

Asia: VN/558/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi

Lakiesityksen luvut 2-12

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 2 *Nykytila ja sen arviointi:*

-

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 3 *Tavoitteet:*

Työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirtoa koskevan uudistuksen tavoitteena on kasvattaa työllisyyttä edistämällä työn kysyntää ja tarjontaa valtion ja kuntien välisellä yhteistyöllä sekä vahvistaa alueiden elinvoimaa ja kilpailukykyä asiakaslähtöisillä palveluilla hyödyntämällä kuntaekosysteemin mahdollisuuksia. Yksi uudistuksen keskeisistä elementeistä on kannustava rahoitusmalli. Tavoitteena on laajentaa kuntien vastuuta työttömyysetuuksien rahoituksesta siten, että rahoitusvastuu kannustaa kuntaa huolehtimaan alueen työllisyydestä sekä järjestämään työttömille työnhakijoille mahdollisimman tehokkaasti palveluja, jotka johtavat työllistymiseen.

Kärkölen kunnan näkemys on, että tavoite työllisyyden edistämisestä työvoimapalvelujen siirron myötä kuntiin, on itsessään kannatettava. Kannustavuuden huomioon ottaminen rahoituksessa on oikean suuntainen tavoite, mikä osaltaan edistää kuntia järjestämään työttömille parhaiten työllistymiseen johtavia toimenpiteitä. Esitettävä rahoitusmalli on sisältää kuitenkin huomattavia riskejä niille kunnille, joissa on paljon pitkäaikaistyöttömyyttä.

Kuntaekosysteemin hyödyntäminen tavoitteisiin pääsemisessä vaarantuu, mikäli valtio ohjaa perustamaan suuria työllisyysalueita. Silloin yksittäisen kunnan mahdollisuudet vaikuttaa oman kuntansa työttömyystilanteeseen, ovat tosiasiallisesti vähäiset.

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 4.1 *Keskeiset ehdotukset:*

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki työvoimapalveluiden järjestämisestä, jossa säädettäisiin kunnan järjestämistä julkista työvoimapalveluista ja niihin liittyvistä tehtävistä.

Vastuu työnhakijoille ja yrityksille ja muille työnantajille tarjottavista työvoimapalveluista siirrettäisiin pääosin kuntien vastuulle. Työvoimapalveluiden järjestäminen ja muut työvoimapalveluihin liittyvät lakisääteiset tehtävät muodostaisivat kunnille uuden valtiosuustehtävän.

Työttömyysetuuksien rahoitusvastuita uudistettaisiin siten, että kunnan rahoitusvastuu laajenisi työmarkkinatuen lisäksi koskemaan peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa. Lisäksi rahoitusvastuu alkaisi nykyistä työmarkkinatuen rahoitusvastuuta aikaisemmin ja kasvaisi portaittain työttömyyden pitkittyessä. Kunnan rahoitusvastuu ei myöskään katkeaisi työttömyysturvalaissa tarkoitettuun työllistymistä edistävään palveluun osallistumisen ajalta kuten nykyisin.

4.1.2 Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu

Kärkölän kunnan näkemys on, ettei järjestämisvastuuta tule rajata esityksen mukaisille työllisyysalueille. Järjestämisvastuu tulee olla jokaisella kunnalla. Kunnat voivat sopimuksellisesti sopia yhteistoiminnasta muiden kuntien kanssa. Tehdyn esityksen mukaan tehtävää ollaan tosiasiallisesti siirtämässä suurelta osin kuntien sijasta yhteistoiminta-alueille, joka ei vastaa kuntien uudistukselle asettamia toiveita ja odotuksia. Esitetty malli järjestämisvastuusta kaventaa kuntien toimintamahdollisuuksia. Kuntien vapaaehtoisesti työllisyyteen resursoimat panostukset saattavat esityksessä liian tiukasti määritellyn järjestämisvastuun määrittelyn myötä vähentyä, jolloin työllisyysasteen nostamiseen liittyvät tavoitteet ovat entistä vaikeampi saavuttaa.

Järjestämisvastuun kirjaaminen ehdotetulla tavalla estää lain perusteluihin kirjatun tavoitteen toteutumisen eli kuntapalvelukokonaisuuden integraation, ekosysteemien ja verkostojen hyödyntämisen työllisyyden parantamiseksi lähellä asiakaskuntaa.

Järjestämisvastuu on kirjattu lakiesitykseen siten, että se voi tosiasiallisesti estää järjestäjä-vastuuorganisaation ulkopuolella työskentelevien, työllisyydestä vastaavien toimijoiden pääsyn tietojärjestelmiin ja näiden järjestelmien käyttämisen tietoturvaan liittyvistä rajoitteista johtuen.

Lakiehdotuksessa todetaan, että laajojen alueiden perustaminen takaa yhdenvertaiset palvelut.

Kärkölän kunta katsoo, että kunnat kykenevät sopimuksellisesti tekemään yhteistyötä sellaisissa palveluissa, jossa tarvitaan erityisosaamista. Yhteistoimintavelvoite rajoittaa kunnallista itsehallintoa rajoittamalla kuntalaisten suoraan valitseman toimielimen päätösvaltaa.

Kokonaisuutena tarkastellen ehdotetussa ratkaisussa ei pohjimmiltaan vaikuta olevan kyse tehtävän siirtämisestä valtiolta kuntien hoidettavaksi, vaan kuntapohjaisen alueellisen työvoimahallintotason perustaminen.

4.1.3 Kunnille siirtyvien tehtävien rahoitus

Lakiluonnoksen mallin heikkoutena on rahoituksen ja kustannusten jakautuminen eri tahoille. Kustannukset ja järjestämistehtävät kohdentuisivat vain järjestäjille, ja rahoitus jaettaisiin kaikille kunnille. Näin valta ja taloudellinen vastuu jakautuisi epätasapainoisesti suurimmassa osassa Suomen kuntia. Lisäksi esitetty järjestämisvastuun ja rahoituksen eriyttäminen aiheuttaa merkittäviä haasteita valvonnalle. Valvonnan yhteydessä on arvioitava, kuuluuko vastuu havaitusta puutteesta tai epäkohdasta järjestäjälle vai tuottajalle vai kummallekin ja jos näin, miten vastuu määritellään eri toimijoiden välille. Vastuiden eriyttämisestä voi seurata valvonnassa hyvin vaikeasti ratkaistavia kysymyksiä.

Esitetty kustannusten rahoitusmalli on riskialtis ja altis suhdannevaihteluille. Kärkölen kunnan kokoisessa kunnassa äkillinen kriisi, joka vaikuttaa työllisyyteen negatiivisesti, aiheuttaa kunnan taloudelle kohtuuttomat paineet. Esitetty valtionosuusmalli on hidas reagoimaan tällaisiin tilanteisiin. Kärkölen kunta pitää tärkeänä, että laajan työttömyyden osuuden vaikutuksia valtionosuusrahoitukseen lisätään nyt lakiehdotuksessa olevasta 30 %. Tällöin suhdanteiden muutosvaikutus valtionsossurahoitukseen kompensoi kunnille tulevaa taloudellista painetta.

Kärkölen kunta katsoo, että rahoituksen ja järjestämisvastuun erottaminen eri organisaatioihin on kohtuutonta. Näiden erottaminen toisistaan lainsäädännöllisesti kohdistuu voimakkaasti kuntien itsehallinnolliseen asemaan ja on ristiriidassa työllisyystavoitteiden kanssa. Julkisen vallan päätökset tulisi aina tehdä mahdollisimman lähellä ihmisiä.

4.1.4 Kunnan vastuu työttömyysetuuksien rahoituksesta

Lakiehdotuksessa kunnille siirretään rahoitusvastuu aiemmin kuin nykyisin, mikä itsessään on positiivista. Nykyisin kunta saa tietoonsa kunnan työllisyyspalveluiden asiakkaiksi tulevat henkilöt vasta kun työttömyyttä on kestänyt jo reilusti yli vuoden. Kunnan mahdollisuus tukea työttömän henkilön tilannetta varhaisemmassa vaiheessa on positiivista. Haastavan tilanteesta tekee se, että esityksessä kuntien rahoitusvastuu ei katkea asiakkaan siirtyessä palveluun. Tämä muutos lisää merkittävästi kuntien kustannuksia. Suuri osa pitkään työttömänä olleista tarvitsee kuntouttavaa työtoimintaa tai työkokeilua edetäkseen työelämään.

Kärkölen kunnan näkemys on, ettei kunnalle voida siirtää pysyvää rahoitusvastuuta asiakkaista, joiden tarvitsemia kaikkia palveluita kunnat eivät hyvinvointialueuudistuksen jälkeen voi itse tuottaa. Kun asiakas on käyttänyt täysmääräisesti sairaspäivärahat, hänen ensisijainen etuutensa on työttömyysetuus, vaikka henkilö olisi tosiasiallisesti työkyvytön.

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 4.2 Pääasialliset vaikutukset:

Uudistuksen välittömät vaikutukset kohdistuisivat työnhakijoihin, työvoima- ja yrityspalveluja käyttäviin työnantajiin ja yrityksiin, nykyisin työvoima- ja yrityspalveluita ja niihin liittyviä tehtäviä hoitavaan henkilöstöön sekä valtion ja kuntien tehtäviin, hallintoon ja talouteen.

4.2.2.2 Vaikutukset kuntien talouteen

Työttömyysetuuksien rahoitukseen liittyvän kuntien kustannusvastuun kasvattaminen on kokonaisuuden näkökulmasta keskeisessä roolissa oleva taloudellinen ohjausmekanismi. Palveluiden rahoittaminen on kunnalle taloudellisesti sitä kannattavampaa mitä suuremman hyödyn kunta saa työnhakijoiden työllistyessä palveluiden ansiosta. Kuntien vastuut kasvavat pääosin sen seurauksena, että työllistymistä edistävään palveluun osallistuminen ei vapauta kuntaa työttömyysetuuden rahoitusvastuusta. Kärkölen kunta katsoo, että tämä taloudellinen ohjausmekanismi saattaa ohjata kuntia ohjaamaan asiakkaita heidän tarvitsevansa palvelun tai koulutuksen sijasta työhön, mikä ei välttämättä ole asiakkaan tilanteen kannalta oikea ratkaisu. Asiakkaan oikeus sosiaali-, terveys ja kuntoutuspalveluihin ei saa vaarantua tämän taloudellisen kannustimen johdosta.

4.2.3.1 Vaikutukset kuntien toimintaan

Työvoimapalvelujen järjestäminen olisi kunnille uusi lakisääteinen tehtävä, mikä tarkoittaisi kunnan tehtävien lisääntymistä ja vaikuttaisi myös kunnan hallinnon järjestämiseen. Kunnan vaaleilla valittu valtuusto ja hallintosäännön mukaiset toimielimet tekisivät jatkossa työvoimapalveluiden järjestämistä koskevia päätöksiä. Mikäli järjestämisvastuu olisi vain osassa kunnista, kuntalaisten valitsemat päättäjät pystyisivät tosiasiallisesti vain välillisesti vaikuttamaan yhteistoiminnassa hoidettuihin tehtäviin. Tämä on ristiriidassa kuntien itsehallinnon ja demokratian toteutumisen kannalta.

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 5 *Muut toteuttamisvaihtoehdot:*

Lakiehdotuksessa on käsitelty erilaisia työvoima- ja yrityspalveluiden järjestämisen malleja, joissa kantavana ajatuksena on, että kaikki palvelut toteutetaan yhdessä kunnassa. Tällöin on todettu, että pienempien kuntien kohdalla resurssit ja osaaminen eivät riitä täysimittaisen palvelujen toteuttamiseen tai TE-palvelujen kustannustehokkaaseen hankintaan ja koordinaatioon.

Kärkölen kunnan näkemys on, että valtion tulisi luottaa kuntien keskinäiseen kykyyn sopia ja neuvotella palvelujen tarkoituksenmukaisesta järjestämisestä. Parhaillaan käynnissä olevissa työllisyyden kuntakokeiluissa sopimusperusteista yhteistoimintaa on käytännössä tehty ja Päijät-Hämeessä hyvällä menestyksellä myös vaikuttavuuden näkökulmasta.

5.1.2 kuntien kannusteet työllisyyden edistämiseen

Rahoitusvastuu pitkien koulutusten aikana: esityksessä todetaan, että työpolitiikan näkökulmasta työllistyminen tulee aina olla ensisijainen toimenpide. Kärkölän kunnan näkemys on, että kouluttamattoman henkilön kouluttaminen ja sitten työllistyminen koulutustaan vastaavaan työhön on pitkällä aikavälillä niin yksilön- kuin yhteiskunnankin kannalta kannattavampaa, kuin työllistyminen ilman koulutusta. Siksi katsomme, että kunnille ei kuulu rahoitusvastuu pitkien koulutusten osalta. Viitaten sidosryhmienkin valmistelussa tunnistamaan asetelmaan kuntien rahoitusvastuusta pitkäkestoisen opiskelun aikana, kunnat saattavat taloudellisin perustein ohjata asiakkaan koulutuksen sijaan soveltuvaan työhön, joka vaikuttaa koko yhteiskunnan koulutustason kehitykseen negatiivisesti.

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 8 *Lakia alemman asteinen sääntely:*

-

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 10 *Toimeenpano ja seuranta:*

-

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 12 *Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys:*

Kärkölän kunta kiinnittää huomiota perustuslakivaliokunnan havaintoon perustuslain 121 §:ään, jossa turvattuun kunnalliseen itsehallintoon sisältyvän kansanvaltaisuusperiaatteen kannalta on hankalaa, jos kuntien päätäntävaltaa ja tehtäviä siirrettäisiin hyvin laajamittaisesti seudulliselle toimielimelle. Tämän johdosta Kärkölän kunta esittää, että järjestämisvastuu siirretään kaikille kunnille.

Laki työvoimapalvelujen järjestämisestä

Luku 1 sisältää lain yleiset säännökset.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 2 säädettäisiin järjestämisvastuusta.

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- edut ja hyödyt järjestämisvastuun siirtämisessä kunnille
- mahdolliset riskit järjestämisvastuun siirtämisessä kunnille
- työvoiman määrää ja työllisyysaluetta koskeva sääntely (huom: poikkeus työvoimapohjan kriteeriin voimaantulossa)
- palvelujen tarjoamista koskeva sääntelyesitys

Edut ja hyödyt järjestämisvastuun siirtämisessä kunnille

Kärkölen kunta katsoo, että järjestämisvastuullisena toimijana kunta pystyy parhaimmalla tavalla edistämään kuntalaisten; niin työttömän työnhakijan kuin yritysten asemaa tuottamalla heille paikallisesti räätälöityjä palveluja. Kunta on oman alueensa ja sen erityispiirteiden ja tarpeiden paras asiantuntija. Tavoitteena on työllisyyden lisääminen ja työtekijöiden tarjoaminen yrityksille sekä vastata koulutetun työvoiman tarpeisiin työllisyyskoulutuksen ja aktivoinnin toimenpitein. Kunnan tavoitteena on aktiivisena toimija lisätä kunnan elinvoimaisuutta. Kunnalle työllisyyspalveluiden järjestämisvastuu mahdollistaa resurssien tuottavamman kohdentamisen, palvelujen monipuolisen kehittämisen, uusien toimintatapojen kokeilemisen sekä työnhakijoiden osaamisen kasvattamisen vastaamaan paikallisten yritysten muuttuvia tarpeita. Kunnan järjestämisvastuu lisää myös tuotettujen palvelujen vaikuttavuutta ja kunnan työllisyys- ja yrityspalvelut integroituvat paikallisesti toimivaksi kokonaisuudeksi.

Mahdolliset riskit järjestämisvastuun siirtämisessä kunnille

Kärkölen kunta ei tunnista riskejä järjestämisvastuun siirtämisessä kunnille. Erityisosaaminen on tarkoituksenmukaista keskittää ja tästä sopia alueellisesti. Tähän voi sisältyä sopimuksen toteutumiseriski, joka on mahdollista välttää kirjaamalla erityisosaamiseen liittyvien tehtävien yhteistoimintavelvoitteesta laissa tai asetuksessa.

Työvoiman määrää ja työllisyysaluetta koskeva sääntely

Kärkölen kunta katsoo, että jokaisella kunnalla tulee olla työllisyyspalveluiden itsenäinen järjestämisvastuu. Järjestämisvastuulliset kunnat keskenään sopivat tarkoituksenmukaisesta yhteistyöstä erikoispalvelujen osalta, kuten työllisyyden kuntakokeilujen aikana on tehty.

Palvelujen tarjoamista koskeva sääntelyesitys

Lakiluonnoksessa on perusteltu laajaa työllisyysaluetta takeena työvoimapalvelujen tarjoamisesta asiakkaalle yhtenä kokonaisuutena. Kärkölen kunnalla on kokemusta henkilöasiakkaan peruspalvelujen tarjoamisesta omassa kunnassa työllisyyden kuntakokeilun osalta. Palvelut ovat pystytty tarjoamaan asiakaslähtöisesti, kattavasti ja tuloksellisesti. Asiakkaat ovat antaneet hyvää palautetta mahdollisuudesta saada työllisyyspalvelut omasta kunnasta verrattuna aikaan ennen kuntakokeilua, jolloin Hämeen TE-toimiston palvelut olivat Päijät-Hämeessä keskitetysti tarjolla vain Lahdessa.

Luvussa 3 säädettäisiin ohjauksesta ja valvonnasta.

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- **valtakunnalliset tavoitteet**
- **työllisyyden edistämisen valtakunnallinen neuvottelukunta ja sen tehtävät**
- **alueelliset työllisyyden edistämisen yhteistyö- ja seurantakeskustelut**

-

Luvussa 4 säädettäisiin työnhakijan palveluprosessista.

Säännökset vastaavat 2. toukokuuta voimaan tulleen uuden asiakaspalvelumallin (niin sanottu pohjoismainen työvoimapalvelumalli) säännöksiä.

Näkemyksenne:

Säännökset vastaavat 2. toukokuuta voimaan tulleen uuden asiakaspalvelumallin (niin sanottu pohjoismainen työvoimapalvelumalli) säännöksiä.

Kärkölän kunta pitää positiivisena, että uusi asiakaspalvelumalli kannustaa työtöntä työhakijaa aktiivisempaan työnhakuun ja työvoimaviranomaisen edustajalle on jätetty myös harkintavaltaa lain toteuttamisessa asiakkaan palvelutarpeet huomioiden.

Käytäntö on kuitenkin osoittanut, ettei jokaisen asiakkaan kohdalla ole tarpeen kahden viikon välein tehtävä keskustelu. Tämä menettely aiheuttaa merkittävästä tuottamatonta hallinnollista lisätyötä. (paljon kirjauksia, tilastointia)

Työllisyyspalveluiden järjestämisessä tulisi toteuttaa pääsääntöisesti toimenpiteitä, jotka tehokkaasti edistävät asiakkaan työllistymistä. Alussa tiheä syklinen palvelu ja kohtaaminen on perusteltuja, mutta palvelun toteuttamisessa tulisi joustavammin voida huomioida asiakkaan yksilölliset tarpeet. Kunnan intressinä on resursoida työllisyyspalvelunsa siten, että asiakkaiden oikea-aikainen ja riittävä kohtaaminen toteutuu ilman säätelyäkin.

Kärkölän kunta pitää tarkoituksenmukaisena, että uutta asiakaspalvelumallia tarkastellaan vielä uudelleen ja tehdään siihen tarvittavia muutoksia kokemuksiin perustuen. Tässä yhteydessä tulee korjata uuden asiakaspalvelumallin keskeiset ongelmat, jotka liittyvät epätasa-arvoon suhteessa ennen 2.5.2022 työnhakijaksi rekisteröityihin henkilöihin, joille ei tulla asettamaan alkuhaastattelu- tai työnhakuvelvoitetta. Lisäksi tulee korjata kuntouttavan työtoiminnan asiakkaiden työnhakuvelvoitteen asettamiseen- tai asettamatta jättämiseen liittyvät ongelmat.

Luvussa 5 säädettäisiin työnvälityksestä ja työnhakuvelvollisuudesta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 6 säädetään tieto- ja neuvontapalveluista, asiantuntija-arvioinneista, ammatinvalinnan- ja uraohjauksesta sekä valmennuksesta ja kokeilusta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 7 säädettäisiin työvoimakoulutuksesta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 8 säädettäisiin muutosturvakoulutuksesta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 9 säädettäisiin työttömyysetuudella tuetusta työnhakijan omaehtoisesta opiskelusta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 10 säädettäisiin työnantajalle myönnettävistä tuista (palkkatuki, 55-vuotta täyttäneiden työllistämistuki, työolosuhteiden järjestelytuki).

Näkemyksenne:

Lakiehdotuksessa selkeytetään työnhakijaryhmää, joiden työllistämistä voidaan edistää palkkatuella. Myönteistä on se, että myös ne työsuhteessa olevat henkilöt ovat oikeutettuja palkkatukeen, jotka eivät tosiasiallisesti ole olleet työssä (ns. nollatuntisopimuksella olevat ja lomautetut). Myönteistä on myös se, että on kiinnitetty huomiota, ja myönnetään lisätukea yli 55-vuotta täyttäneiden työllistämiseen.

Lakiehdotuksessa poistetaan jatkossa kuntien mahdollisuus saada tukea heikommin työllistyvien työntekijöiden työllistämiseen. Monen pitkään työttömänä olleen työnhakijan tosiasiallinen työhön paluu suoraan avoimille työmarkkinoille onnistuu vain kunnan työllistämisyksikön avulla, jossa voidaan osoittaa työnhakijan osaaminen ja työkyky, ja jonka aikana työvalmentaja tukee asiakasta ja työtä voidaan sovittaa hänen työkykynsä mukaan.

Kärkölän kunta pitää erittäin tärkeänä ja vaikuttavana toimintamallina, että kunnat voisivat jatkossakin tukea heikoimmin työllistyvien henkilöiden työllistymistä palkkatukijaksojen avulla.

Luvussa 11 säädettäisiin henkilöasiakkaalle myönnettävistä tuista ja korvauksista (starttiraha, työhön tai palveluun hakeutumisesta aiheutuvien kustannusten korvaus, palveluun osallistumisesta aiheutuvien kustannusten korvaus).

Näkemyksenne:

-

Luvussa 12 säädettäisiin työllistämisvelvoitteesta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 13 säädettäisiin asiakastietojen käsittelystä ja valtakunnallisesta tietojärjestelmäpalvelusta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 14 säädettäisiin palvelualustasta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 15 säädettäisiin tukien ja korvausten maksamisesta ja takaisinperinnästä.

Näkemyksenne:

-

Luku 16 käsittää erinäisiä säännöksiä.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 17 säädettäisiin muutoksenhausta.

Näkemyksenne:

-

Muut esitykseen sisältyvät lakiehdotukset

Laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta annetun lain muuttamisesta ja laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja

hallintokeskuksesta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä, ovatko ehdotetut muutokset ELY-keskusten sekä KEHA-keskuksen tehtäviin riittävän selkeät ja eri toimijoiden yhteistyötä edistävät?

-

Laki työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain 23 §:n muuttamisesta

-

Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- kuntien vastuulle siirtyvien tehtävien rahoitus, ovatko ehdotetut uudet valtionosuuden määräytymiskelijät toimivia rahoituksen kohdentamisessa?
- kolmen vuoden siirtymäaika laskennalliseen rahoitukseen (voimaantulosäännös)
- kunnan työttömyysetuuksien rahoitusvastuun laajentamisen korvaus

Lausuntoehdotuksessa ehdotetaan kolmen vuoden siirtymäaikaa laskennalliselle rahoitukselle. Kärkölen kunta katsoo, että siirtymäajan tulee olla kokonaisia vuosia käsittäen vuodet 2025-2027. Lain tullessa voimaan 1.12.2024 esitetty kolme vuotta on todellisuudessa kaksi vuotta ja yksi kuukausi.

Kunnan työttömyysetuuksien rahoitusvastuun laajentamisen korvaus

Lakiehdotuksessa esitetään kohdassa 4.2.2.2 Vaikutuksen kuntien talouteen –luvussa työttömyysturvan rahoitusvastuun osalta kuntakompensaatiota, joka tehdään poikkileikkaustilanteessa, jonka tasoa ei tarkisteta myöhemmin. Kärkölen kunta esittää, että tämä tulee tarkistaa säännöllisesti.

Laki työttömyysturvalain muuttamisesta (pois lukien 14 luku)

Erityisesti toivotaan näkemyksiä työttömyysturvaprosessiin ja sitä koskevaan toimivaltaan liittyen.

-

Laki työttömyysturvalain muuttamisesta 14 luku;

Laki työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta;

Laki työttömyyskassalain muuttamisesta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- kunnan työttömyysetuusmenoon kohdistuvan rahoitusvastuun porrastusmalli
- eräiden kotoutumisesta annetussa laissa tarkoitettujen henkilöiden kohdalla sovellettavaksi ehdotettu poikkeus kunnan rahoitusvastuuseen työmarkkinatuesta
- ehdotus kunnan rahoitusosuuden perintää koskevan tehtävän hoitamisesta Kelassa myös peruspäivärahan ja ansiopäivärahan perusosan osalta
- edellä ehdotettujen muutosten vaikutus Kelan, työttömyyskassojen ja Työllisyysrahaston työmäärään mukaan lukien tietojärjestelmämuutokset ja näistä aiheutuvat kustannukset

-

Laki ulkomaalaislain muuttamisesta

-

Laki luonnontuotteita keräävien ulkomaalaisten oikeudellisesta asemasta annetun lain 8 §:n muuttamisesta

-

Laki valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021 – 2028 annetun lain muuttamisesta

-

**Laki palkkaturvain muuttamisesta;
Laki merimiesten palkkaturvain muuttamisesta**

-

Laki Työkanava Oy –nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain 4 §:n muuttamisesta

-

Laki ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta

-

Laki kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain muuttamisesta

-

Laki vuorotteluvapaalain muuttamisesta

-

Laki sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevan Euroopan unionin lainsäädännön soveltamisesta annetun lain 6 ja 11 §:n muuttamisesta

-

**Laki tulotietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta;
Laki tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain muuttamisesta**

-

**Laki työsopimuslain muuttamisesta;
Laki merityösopimuslain muuttamisesta**

-

**Laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 3 a ja 37 a §:n muuttamisesta;
Laki valtion virkamieslain 5 a ja 9 c §:n muuttamisesta**

-

**Laki yhteistoimintalain muuttamisesta;
Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain 8 ja 9 §:n muuttamisesta;
Laki yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain 24 ja 25 §:n muuttamisesta**

-

**Laki toimeentulotuesta annetun lain muuttamisesta;
Laki eläkkeensaajan asumituesta annetun lain 14 §:n muuttamisesta;
Laki kansaneläkelain 35 §:n muuttamisesta;
Laki sairausvakuutuslain 8 luvun 9 §:n muuttamisesta;
Laki sotilasavustuslain 11 §:n muuttamisesta;
Laki opintotukilain 6 §:n muuttamisesta**

-

Laki sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnasta annetun lain 14 §:n muuttamisesta

-

**Laki tuloverolain muuttamisesta;
Laki maatilatalouden tuloverolain 10 f §:n muuttamisesta;
Laki elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 56 §:n muuttamisesta**

-

Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta

-

**Laki rikoslain 47 luvun 6 §:n muuttamisesta;
Laki rikosrekisterilain 4 a §:n muuttamisesta;
Laki rikosrekisterilain 4 a §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain muuttamisesta**

-

Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaansaattamisesta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- yhteistoimintasopimusten solmimiselle esitetty aikataulu

- henkilöstösiirrot ja henkilöstön asemaan liittyvät menettelytavat
- sitovien sopimusten ja vastuiden siirtyminen

-

Laki työllistymistä edistävästä monialaisen tuen yhteistoiminnasta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä asiakaskriteerin muutoksesta ja nuorten työllistymistä edistävän monialaisen tuen yhteispalvelua koskevasta sääntelystä.

Kärkölen kunta kannattaa asiakkuuden perustumista lakiehdotuksen mukaan työttömän tosiasialliseen palvelutarpeeseen. Lakiehdotus vaikuttaa kuitenkin epämääräiseltä nuorille tarjottavan monialaiseen tukeen. Kärkölen kunta katsoo, että kaikille ikäryhmille on perusteltua tuottaa sama palvelu ja, että nuorten palvelujen osalta tukeudutaan lisäksi Ohjaamon tyyppisiin palveluihin. Monialaiseen palveluun liittyvät valmennukset tulee tarjota samassa tehtäväkokonaisuudessa, jota ollaan nyt siirtämässä kuntien vastuulle. Nuorille suunnattuja hyvinvoinnin ja pärjäävyyden tuen valmennuksia ei tule siirtää KEHA-keskukselle. Lakiehdotus ei myöskään anna selkeää määritelmää, miten ja missä järjestelmässä yhteistyöhön vaadittavat asiakkaan tiedot jaetaan eri toimijoiden kesken (työvoimaviranomainen, Kansaneläkelaitos, hyvinvointialue ja kunnat).

Muut huomionne esityksestä

Kommentoitavaa:

-

Nihtilä Jaana
Kärkölen kunta - Elinvoimayksikkö